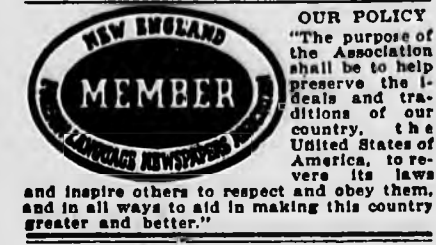

RAIVAAJA

TOIMITTAJA: Eila Sulkkanen — Toivo N. Nousio Jallu Honkonen
Tolm. puh. 2-0561 — Konttorin puh. 3-3822
HENRY PURANEN, Manager
Tilaukset: Yhdysvalloissa ja Kanadassa: Vuosikerta \$10.00 — Kolme kk. 3.50 Puoli vuotta \$6.00
Suomeen: 1 vk. \$14.00 — 6 kk. \$8.00

Entered as second-class matter May 1911, at Post Office at Fitchburg, Mass., and re-entered under section 662 and 663, Postal Laws and Regulations (acts of March 3, 1879, as amended). Published daily, except Saturday and Sunday, by the Raivaaja Publishing Company, 48 Wallace Avenue, Fitchburg, Mass.

Vaalitaistelu tiukkenee

Hiljattain San Franciscossa pidetyssä International Assn. of Machinists-järjestön edustajakokouksessa tuli esille eräitä mielenkiintoisia kysymyksiä käynnissä olevasta vaalitaistelusta ja myöskin siitä millä tavalla kesälinen terästyöläisten lakko tuli sovituksi. Presidentti Eisenhower huomautti puolueensa nimityskonventiossa halutulleen krediittia vaatien siitä, että ensi kerran historiassa suuri teräslakko tuli lopetetuksi asianomaisten keskinäisen neuvottelun ja sopimuksen perusteella ilman hallituksen sekaantumista. Mutta masinistien kokouksessa järjestön presidentti A. J. Hayes asettaa yllämainitun väitteen kyseenalaiseksi.

Mr. Hayes kertoo luotettavalla tavalla saaneen tietää, että teräslakon lopettamisesta oli hyvin paljon keskusteltu hallituspiireissä ja mikä tärkeintä, oli tulosta siihen tulokseen, että lakon pitämälle jatkuminen olisi loukannut republikaanien voiton mahdollisuuksia marraskuun vaaleissa ja sen vuoksi ryhdyttiin toimenpiteisiin sen lopettamiseksi. Tärkeimmät neuvottelet käytiin, Mr. Hayesin kertomuksen mukaan, työsihteerin Mitchellin ja valtiovarainsihteerin Humphreyn kesken. Mr. Humphreyn kehoituksesta oli Mr. Mitchell käynnynyt johtavien teräsherröiden puoleen ja esittänyt heille lakon epäedulliset poliittiset seuraukset ja vaatinut siitä suostumista sopimukseen. Ehdelleen kerrotaan, että työsihteerin piti teräsherröille osoittaa, että Taft-Hartley lain estetuomiyökyllään käytäntöön soveltaminen näin suuressa lakossa suuttaisi koko maan työväestön ja sitä olisi vältettävä, sitäkin suuremmalla syyllä koska republikaanipuolueen ohjelmassa luvataan kannattaa vapaaehtoista neuvottelua työsojpmusten aikaan saamiseksi.

Jos tämä on totta, huomauttaa Mr. Hayes, niin hallitusmiesten toimenpidettä ei voi luokitella muuksi kuin terästehtailijoiden kiristämiseksi, tai jos kertomus on valhetta, niin täytyy sitä pitää suurimpana ankana mitä poliittisen menestymisen hyväksi on koskaan käytetty.

Järjestyneen työväestön kannalla on republikaanista hallitusta arvosteltu siitä, että se työsuhteiden lautakunnan jäsenen nimityksellä ja lautakunnan toiminnan määrittelyksellä on loukannut tasa-arvoisuuden periaatetta työntekijöiden hyväksi. Nämä arvosteet eivät ole tuulesta temmattuja. Jos siis teräslakon sovitamiseksi käytettiin hallituksen auktoriteettia vaalivoiton saamiseksi, niin se olisi osoitus siitä kuinka työväestön ja sen sovittelekoneiston toiminta on asetettu palvelemaan konservatiivista politiikkaa. Pelkäämään tähän viittaavat huhut muodostavat työväestölle, riittävä syy kiinnittää huomiota vaaleihin ja siihen kenelle he kannatuksensa antavat.

Masinistien edustajakokous seuraten pääjärjestönsä linjaa, julisti kannattavansa demokraattien presidentin ja varapresidentin ehdokkaita. Se myös keskusteli yleisestä suhtautumisesta politiikkaan ja oman työväenpuolueen perustamisen mahdollisuuksista. Mutta vaikka "työväki vielä ei olekaan valmis ottamaan ratkisevaa osaa uuden puolueen perustamiseksi, niin se kylläkin saattaa tehdä jo lähesseksi tulevaisuudessa", selittää Mr. Hayes. Hän selittää ettei nykyiset valtuutet vastaa tarkoitustaan sen vuoksi, ettei ne kumpikaan ole kiinteitä, vitsin poliittinen tekijöitä ja käytäntöön panijoita. Ne ovat paremminkin harvojen johtajien hajanaisia keskusteluseuroja, jotka petollisilla lupauksilla ja aatteettomilla kompromisseilla pyrkivät tyydyttämään kaikkia voitaakseen virkapaiikat. Niiden vaaliohjelmat eivät sido ketään.

Näiden huomautusten ohella masinistien järjestön päämies painostaa sitä, että vaikka näihin asti kolmannen puolueen liikkeit eivät olekaan voittaneet kansallisessa vaaleissa, niiden toiminnalla on kuitenkin ollut vaikutuksensa kansalliseen elämään. Sen vuoksi on kerta kaikkiaan vapauduttava siitä harhakäsitelmästä, joka luulee edistämisen ehtona olevan kahden puolueen järjestelmästä kiinni pitämisen. Tämä on ennakkoluulo, jonka elämä on osoittanut kelpaamattomaksi.

Nehrun kiitokset

Vihdoinkin on Intian pääministeri Nehru katsonut sopivaksi kansakuntansa taloudellisen elämän nousuunautusta käsittelevän raportinsa yhteydessä esintuoda kiitollisuutensa Yhdysvaltoille askelten suurten viljaluovutusten johdosta. Eräät Intian parlamentin jäsenet ja muutamat sanomalehdet ovat kummastelleet pääministerinsä käyttäytymistä silloin, että hän on usein pidättänyt maininnankin Yhdysvaltojen avusta, mikä nousee biljoonadollarin vaiheille Intian hyvinvoinnin edistämiseksi. Mutta nyt kun hän esitti raporttinsa taloudellisesta elämästä ja Intian viljaluovutussuunnitelmasta niin hän selitti, että "uusi so- pimus" Yhdysvaltain kanssa koki tuolla heille erikoiseksi avuksi.

Yleensä Nehru on ollut vähäpuheinen ulkomaisen avustuksen selittelemisessä. Osittain se saattaa johtua siitä, ettei hän

"Avattava solmu"

Suomen Ammattijärjestöjen Keskusliiton äänenkannattaja, Palkkatöläinen, kirjoittaa:

"Suomen talouspoliittinen tilanne on nyt kehittymässä nopeasti sellaiseksi, että ratkaisua hinta- ja palkkakäsitteen saattamiseksi tasapainoon ei voida enää varsin kauan siirtää. Maatalouden hintatoukunnan saattua laskelmansa valmiiksi voidaan tehdä eräs melkosen ilahduttava huomio, maataloustulon korjaustarve jääkin odotetun 7 mrd. mk:n sijasta 4.3 mrd. mk:ksi. Tämä tietysti helpottaa tilannetta melkoisesti ja tuo varsin hyviä mahdollisuuksia sille, että tulotaisin toimeen kokonaan ilman kuluttajahintojen korotuksia. Eihän kyseistä suuruusluokkaa olevan maataloustulovajeuksen peittämissä tarvittaisi kuluvan vuoden osalta valtion varoja kuin hieman yli miljardi markkaa.

Eri tahoilla on luotu vetoavia katseita SAKhon päin ja esitetyt ajatukset siitä, että palkansaajien pitäisi nykytilanteessa luopua kaikista kompensatiovaatimuksistaan. Tehdään

toisin sanoen SAKille esityksiä siitä, että vakannuttaminen pitäisi toteuttaa panna varsin yksipuolisesti SAK:n kustannuksella. Näiden kuitekseen suhteen on syytä toistaa se, jonka jo edustajakokouksennekin riittävän selvästi ilmoitti. SAK:n käsityksen mukaan ei ole mitään mahdollisuuksia eikä edes tarvetta siihen, että palkansaajakunta luopuisi sille elinkustannusten noususta johtuvasta kompensatiosta, koska kerran mitään sellaista ratkaisua ei ole saatukaan, joka olisi merkinnyt kaikkien ryhmien tinkimistä tasapuolisesti omista vaatimuksistaan.

Vieläkin on olemassa ratkaisun nähdessä useitakin vaihtoehtoja. Ensimmäinen perusvaatimusta ne eivät kuitenkaan voi rikkoo. Tämä on se, että yleislakon lopettamissopimuksen kirjoittaminen ja hengen mukainen hintojen ja palkkojen tasapaino on palautettava ja myös säilytettävä. Mikään sellainen ratkaisu ei voi menestyä, joka merkitsee sitä, että koko talouselämä uudesta vakannuttamisesta koitua kuorma asetettaisiin palkansaajien kannettavaksi."

Voivatko aset lopettaa sodat?

Tiedemiehet, valtiomiehet ja niiden mukana suuri yleisökin rakentaa toivonsa siihen, että sodat loppuvat kun sotavälineet kehittyvät niin voimakkaiksi ja tuhoisiksi, että ihminen ei enää uskalla niitä käyttää, vaan on sodat lopetettava.

Tämä käsitys ei ole uusi. Sitä on esitetty ainakin viimeiset sata vuotta, ehkä enemmänkin. Jo vuonna 1862, Amerikan sisällissodan kuumimmallaan raivotessa, maanviljelijästyökalu- ja valmistava Richard J. Gatling, nähdessään sodan kauhu ja kuolleiden sekä haavoittuneiden suuriksi painu- neet kassat, johtui ajattelemaan, että olisi kehitettävä niin tuhoisa sota-ase joka lopettaisi sodan. Ja hän myös keksikin ensimmäinen tuhoisimman sota-aseen, sellaisen konekiväärin, joka kykeni lähettämään 350 ammusta minuutissa. Tätä asetta, jota kaikkien maiden armeijat sitten käyttivät vuosikymmeniä, kutsuttiinkin keksijän nimellä "Gatling's Gun". Myöhemmin vuosina sitäkin on parannettu niin, että Gatling on jäänyt unohtu- siin.

Mutta nyt aivan hiljattain Gatlingin Gun on tullut uudestaan päivänvaloon ja huomattu, että hänen esittämänsä perussysteemi sitenkin on paras. Hänen alkuperäisen suunnitel- mansa mukaisesti rakennettu uusi "Gatling's Gun", joka uumoodel- taan ei suurestiakaan eroa alkuperäis-

ahdo kansalleen istuttaa väkivallasta apuun turvautumisen käsitelmästä, mutta toinen syy hänen kainouteensa kiitosten esittämiseen Yhdysvaltoille on se, että kommunistit eivät pidä siitä. Kommunismien propaganda vastustaa kaikkinaisten suhteiden soimamista Yhdysvaltain kanssa ja sillä on pääministerin ollut se vaikutus, että hän käyttänyt hyväkseen jokaista mahdollista tilaisuutta esintuodaakseen sitä, että Neuvostoliitto "ystävällisesti" avustaa heitä. Venä- läit saatu apu arviodaan noin kahdeksadollaksi biljoonaksi dollari, mikä sils on vain murto- osa siitä mitä Nehrun hallitsema valtakunta on täältä saanut.

sestä ja joka ampuu 8,000 ammusta minuutissa ja enemmänkin. Tätä asetta pidetään parhaimpana lentokoneiden konekiväärinä, jolla vastustajan lentokoneet voidaan pitää loitolla.

Tässä nyt ei kuitenkaan ole kysymys tällaisista kevyiden aseiden parannuksista vaan suurista pysyvistä ja suurista ammuksista, joiden aikaansaama tuho on tuhakeräinen, sekä siitä periaatteesta voidaanko sit- temkään sotia lopettaa keksimällä yhä uusia ja parempia tuhoavallineita.

Kaikki tälle periaatteelle rakenne- tu toiveet ovat rauennet. Kun ai- koinaan keskusteltiin tykkien kalibe- rin koon kansainvälisestä määräämis- tä ja ehdotettiin, että 15 tuumai- set tykit on julistettava laittomiksi, sodissa kielletyiksi ja suurin kalibe- ri määrättäisiin 11 tuumaksi, Englan- nin silloinen pääministeri Lloyd George sanoi, että jos hänen päättään aiotaan ampuu yksitoistatuumaista, niin kyllä sitä saa samalla kertaa ampu- via viisitoistatuumaissellakin.

Jokaisen sota-aseen tarkoitus on sodassa tappaa ihmisen vihollinen, kuten sanotaan. Sodan tarkoituksena on väkivalloin ja kaikenlaisia aseita ja menetelytapoja käyttäen tuhota "vihollinen", tappaa ihmisen ja hä- vittää omaisuutta katsomatta arvoon ja tarpeellisuuteen. Sopimukset myrkykäsujen käytön kieltämisestä, ovat kyllä paperilla mutta tarpeen tullen ja "voiton saamiseksi", niitäkin tullaan käyttämään. Aivan julki- tusti puhutaan ja myöskin sodan sat- tuessa käytetään tuhoavia bakteereita ja mikrooppia. Sopimukset, mitä tehtämeekin — niitä ei vielä ole teh- ty — atomiasseiden kieltämiseksi, eivät merkitse mitään niin kauan kuin näitä aseita valmistetaan ja yhä ke- hitetään.

Aset eivät lopeta sotaa. Ihminen on itse lopetettava sodat. Sitävar- ten ensimmäisen maailmansodan jälkeen muodostettiin Kansainliitto, joka kii- tenkin erimielisyyksien takia hajosi. Toisen maailmansodan jälkeen muo- dostettiin Yhdistyneet Kansakunnat, YK, joka myöskin on jo hajoamist- lassa sillä yhä useammat, sotaan ja hyökkäyksen valmistautuvat maat,

eivät enää vetoa tähän laitokseen vaan turvautuvat väkivaltaan ja muo- dostavat omia valtaryhmiään, juuri samalla tavalla kuin tapahtui Kan- sainliiton loppuvaiheissa. Kun näin on asiat, sitäkkin vähemmän voidaan rauhantouvoa rakentaa sille periaat- teelle, että aset lopettavat sodat. Sen voi tehdä vain rauhaa rakastava ihminen, jolla sodassa ei ole mitään voitettavaa vaan menetettävää kaik- ki. Tässä ihmisen herättämisessä kan- sainvälisellä sosialidemokratialla on suurin ja myöskin velvoittavin teh- tävä. — O. T.

Me naiset!

Jos asuisin New Yorkissa, pistä- tyisin West 57 Streetin numerossa 315. Siinä määrin olen utelias tiedä- mään, mitä Ginoille kuuluu.

Gino on mainittu osoitteessa si- jaitsevan jalkinekorjaamon omistaja. Oli jo siihen aikaan, kun jalkinekor- jaamoita sanottiin suutarinverstaiksi. Ja jos joku ei jo nyt tiedä Gino on sukunimeä, jotta sanoa, että se on Prato.

Joko selvää? Kuka on Gino Prato? Hän on television tunnetuksi tekemä italialaisyntyinen suutari, ja tekisi niin mielellä tietää, miten hänen elä- määnsä tätä nykyä hurisee. Eikä sitä kaiketi missään saisi paremmin tietää, kuin hänen "kenkäsaaralassaan", mi- tä nykyisin hoitelee Silvio Covelli.

Televisio on muuttanut monen elä- män. Gino elämän se känsi kerran- san ylösalaisin. Ellei Gino italialai- senä olisi sattunut tietämään opep- perasta siinä määrin, mitä tiesi, hän tau- tuisi vieläkin pienine puolisoineen pöhtisi siitä, mistä saadaan rahat seu- raavan viikon vuokrammaksuun. Huo- noimpina viikkoina Gino ei ansain- nut jalkinekorjaamossaan juuri mitään, parhaina viikkoina puhdas voit- to oli puolisenataa dollaria.

Oopperatietous ja onni paitsivat kuitenkin Gino Praton television, ja sen jälkeen elämä oli kuin silkkiä. Onko vieläkin, en tiedä, sillä maail- man komedien sanotaan olevan la- dultaan katoavaista.

Gino Prato tuli "64,000 kysymy- sen" merkeissä maankuuluisiä äkkiä. Ensimmäisellä viikolla hän oli niin kainen ja ujo, että televisiokuulutta- oli hyrlyttävä hänelle kokennuk- seksi ooppera-aria. Se auttoi. Gino ei enää pelännyt, vaan hymyili. Kun kuuluttaja seuraavalla viikolla rupe- si laulamaan Ginoille kokennukseksi, Gi- no sanoi, ettei hän ehdi kuuntele- maan. Hänellä oli nimittäin sanoma- lehtimieskonferenssi! Sitä rataa Gino jatkoi. Television katsojajoukko ihastui sekä hänen oopperatietoisuuteensa et- tä häneen. Ginoille itselleen ehkä mer- kiksi eniten 32,000 dollarin voittami- nen, mistä rahasta kuitenkin \$15,000 valitettavasti meni veroihin.

Gino tullut television voimalla kuuluisaksi, muuan kumikorjoja val- mistava tehdas on pitänyt huolen siitä, ettei hän ole päässyt unohtumaan. Yhtiö palkkasi Gino edustajakseen 10,000 dollarin vuosipalkalla. Tarkas- ti sanottuna Gino tuli matkustella "rufarimaailmassa hyvän tahdon lä- titiläänä. Erityisesti piti tulosten tietysti ilmetä siten, että jalkinekor- jaamot tilasivat kumikorjoja juuri mainitulta yhtiöltä.

Näin kävikin. Gino kulki jalkine- korjaamosta toiseen, ja sitä mukaa kun hän kulki, kasaantui yhtiölle ku- mikorjojen tilauksia. Kerrankin Gino myi kumikorjoja Californiassa 17 päi- vässä 8 kuorma-autollista. Vai oliko kysymyksessä peräti 8 junavauunaa, en muista.

Yhtiö on pukeut Gino Prato pästä- tiin kantapäihin. Hänellä on englant- laisesta kankaasta tehty puku ja va- sikannahkakengät. Hänellä on kuljet- tajan ajama auto. Ja kun hänellä otetaan valokuvia, hänellä on oikee- uksellisen taiteellisen solmio ja make-up.

Niin juur. Ne tehdään aina sokeiks, näiden kanssa — ne laulaa sitten parem- min. Niitten silmät pistellään tuluiku- malla neulalla, niinkuin pistettäisiin vii- nimarjoi. Ei ne sitä yhtään tunne. Se tekee niin suuren eron että se kyl- lä hämmästyttää."

"Eivät tunne!" Sattuma ei olisi voi- nut olla hämmästyneempi jos ham- paat ylittävät olisivat sulaneet hänen suussaan. Sanat takertuivat hänen kurkkunsa. Hän sivieli lakkaian, ei- meisesti aivan pahoinvoinna. Rouva Bliscott työnsi sormensa häkkiin ja Sattuma värähti ja niin teki lunkin. Kopoloiden liivintaskuun hän otti esille ruhan. Se upposi purnaiseen kämmeneen kuin hyytelöön ja rouva purjetti tiheensä jättäen vieraan tyl- sanä tuijottamaan jälkeensä.

Käsi vapisten Sattuma kaatoi itset- leen teetä kuppiin, lisäsi maitoa ja sokeria, hämmensi kiivaasti. Mutta ei- joutunut. Tee lähtyi ja hän työnsi sen syrjään. Vaaleanpunaisella sokeri- kuorruuksen palalla hän piiretti pö- dän pintaa näyttien horjuvan kahden vaiheilla. Rouva Bliscott näkömi- nen, kun tämä palasi poikua pitkin, näytti luuttavan hänen päätöstään.

"Rahaa takaisin", hymyili rouva it- seensä tyytyväisenä.

Sattuma tuijotti häneen, tunnusteli povitaskuaan ja nousi hitaasti seisoi- maan.

FINLAND between EAST and WEST

by Anatole G. Mazour

Kuka tahtoo olla tutustutusta Stanford Yliopiston professorin, tohtori Anatole G. Mazourin kirjoittamaan Suomen valtiollista historiaa koskevaan katsaukseen, jossa pieni Suo- saa tunnustusta siitä taistelusta, jota se kävi toisen maailmansodan aikana itsepuolustuksessa?

Jos vastauksenne on — EI KUKAAN!, lähettäkää meille \$6.50, niin me postitamme teille tämän kuvan ja kartoin va- laistun 298 suurta sivua käsittävän töksen lujin kansiin sidottuna.

RAIVAAN KIRKAUUPA

Fitchburg, Mass.

Gino Prato ei koskaan ollut käynyt New Yorkin ulkopuolella. Hänen elä- määnsä oopperan ihailuineen ja muu- nen oli rajoittunut suutarinverstaan ja kodin piiriin, kodin sijaittua Bronxissa.

Eikä Gino Prato kotiaan ole muu- tanut nykyään. Siellä se on jatkuvasti, pienien Mrs. Praton häärätyssä en- tisen tapaan pienessä keittiössä. Ei- kä kodin hoito Caroline Prattole kos- kaan ole ollut kovin helppoa. Esimer- kiksi perheen kylpyhuoneessa ei ole edes pesuallasta ammeesta puhumattakaan. Koko kylpyhuone on ole- massa suomalaisittain sanottuna vain siksi, ettei talvikylmällä tarvitse tal- lustella pihan perälle.

Praton perhe on ollut asunnossaan 22 vuotta. Tottumusta on toinen luon- to. Television tuoma kuuluisuus ei ole saanut perhettä muuttamaan ja Gi- no jatkavasti valmistaa jopa oman punaviininsä.

Tällaisia ovat viimeksi Gino Prato- ta näkemäni tiedot. Mieleni tekisi tie- tiä, jatkuuko miehen menestys. Mul- ta eihän nyt tuki voi lähteä New Yorkiin yksistään Silvio Covellia puhut- telemaan ja Ginoista kyselemään.

Kuten muistettaneen, Gino Prato joutui televisioon tyttärensä Lorraine valityksellä. Tämä kirjoitti ope- perantuntia sisistään. Palkaksi Lor- raine sai juhlliset häät, ja hämat- kan Italian. Matkaan osallistui koko perhe, sillä Gino halusi mennä sairast- ta isäänsä katsomaan.

Koska jonkun suomalaissyntyisen tv-tähtä kertoo "64,000 kysymys" nimi- selle televisio-ohjelmalle isästään? Tottahan suomalaissyntyistenkin jou- kossa tietorikkaita isä ja äitejä on. Vaikkei tiedettä juuri oopperasta, ita- liaisten kansallishistuksesta, tiede- tään joltakin muulta alalta.

Amerikka on niin uskomattoman inonella tavalla mahdollisuuksien maa. Eräänä todistuksena on juuri Gino Prato. Ei hän ole kaunis, ei hän ole korkeasti opinnut, ei hän ole yhtiö- dityksissä ja seurgissa ansioitunut. Mutta hän on aito. Hän on persoonal- lisuus.

Ja juuri siksi hänen menestyksensä kerran alkun päästyään ehkä jatkuu loppumattomiin. Kuka tietää, mitä Gino rupeaa myymään myytään ai- kansa kumikorjoja. Ehkä loppujen lopuksi laittaa Carolinellekin pesu- allaan ja kylpyammeen. Eikä se suin- kaan olisi liikaa. — Raisa.

JUTUSTELUA

Ehdotus

Muuan johtaja, jonka henkilökunta oli pyytänyt palkkorotusta, kokosi koko henkilökunnan huoneeseensa yhteiseen neuvotteluun. Johtaja pu- hui huonoista ajoista ja kehoitti vii- doin jatkikin läsnäolevia tekemään ehdotuksen taloudellisen tilanteen pa- ramaksi. Lopen kulunut kontto- riitti kohotti käitensä ja ehdotti: — Miten olisi johtaja, jos panisimme toi- meen pienen kolehdinkeruun läsnä olevien keskuudessa?

vin harkitusti rouva Bliscott irrotti hiusneulan ja raapi sillä päätään, ket- seli Sattumaa mieltäviäsi ja korotti ääniään:

"George! Tällä on yksi herra joka tahtoo ostaa meidän linnun — häkin ja kaikki. Mitäs tuumatt?"

Mökin takaa ilmestyi polkupyörääl- laltuun iso mies, jolla oli viikset kuin hiekkakivisarvet, yllään vangin- vartijan virkapuku.

"Kas vain", ja hän painoi lakin sy- vemmälle päähänsä.

Sattuma oli toivonut kukaan katsellut linnua, mutta käännytti kovan äänen kuullessaan. Hän näki virkapuvun, jalkistyi perusasentoon, mutta yhti- äkkiä aivan kuin lysiähti kokoon. Hä- nen huulillaan purkaui sanoja vir- tamään:

"Ei sillä väliä — ei mitään väliä — mä erehdyin. Anteeks että vaivasin. Mä luulen — luulen että mun on läh- dettävä. Ei sillä väliä."

Rutistaan lakkia kädessään hän riensi pois puutarhasta, pää painuksis- sa, sora sinkoilien anturoitten alla, ikään kuin pelon valloissa. Rouva Bliscott läähätti.

"Kas, kas. Onkos mokomaa nähty?" Vartija kiinnitti rauhallisesti lah- keensuojukset nilkkojensa ympärille, hieroi käsiaän vastatusten poistaak- seen niistä pölyn, otti sokeripalan ja museri sen nauttien.

"Pääsi tänään pois", hän sanoi. "Mutta mitä ihmeitä se olisi linnulla tehnyt?"

Kansanvallan Liiton asioita

Uuden Englannin alueen alue-

kokoukseen valituille edustajille

Alueen edustajakokous pidetään Gardnerissa Suomi-hallissa, 51 Pine st., sunnuntaina syyskuun 30 päivä, alkua kello 10 aamupäivällä. Matkakohteita ei ole kait tarpeellista antaa ohjeita. Jos joku ei osaa tuonne haallille, niin kysymällä Pine st., sen löytää. — V. A.

Valittava oli

Piispoilla on yleensä erinomainen terveys, mutta eräs Lontoon piispois- ta ei kerran luntunut voittoa oikein hyväksi ja kääntyi lääkärinsä puoleen. Suoritettuaan tutkimuksensa lääkäri pudisti päätään ja määräsi piispan matkustamaan talveksi Algeriaan. Piispa esteli ja sanoi, että hänen on aivan mahdotonta irroitautua tehtä- vistään ja velvollisuuksistaan. Lääkäri kohotti huulelevasti sormensa ja sa- noi: "Tämä on vakava asia, nyt on valittava joko Algerian tai taivaan vä- lillä." "Siinä tapauksessa", sanoi piis- pa hämillään, "menen mieluummin Algeriaan."

Suomen kansa kaskuaa

Kustaa ja Kaaleppi sattuvat noki- tusten tiellä ja pysähtyvät jutustelle. Kun Kaalepin pojat ovat innokkaita urheilijoita, käänny puhe tähän aiheeseen. Silloin ei Kustaa, joka itse ei ole urheilullinen, malta olla let- kauttamatta laihahkole naapuril- leen:

— Elpään tuota sinä ou ruvenna kilpalelemaan, vaekka sulla ois ihan ihmönästä juoksijal lahjattii: terä- vä nenä, kappeet hartijat ja puus- kuttava hengitys.

Alokas Jussilainen, joka siviilissä oli räätälioppilas, oli ampuharjoituk- sissa ties kuinka monennen kerran taas ampunut taulun ohi.

Miten ihmeessä alokas Jussila- inen, joka on tottunut pitämään lan- gankin neulansilmään ei koskaan osu maaliin?

— Minun ei olekaan tarvinnut pis- tää sitä 300 metrin päästä.

Mattilan Paavo tuli kirjakauppaan ja pyysi saada ostaa taulun. Kauppa- puolainen näytti hänelle koko varas- ton, jossa oli monenlaisia värikuvia. Paavo kateli niitä asiastuntijain ta- voin ja sanoi vihdoin kaikki näh- tyään:

— Kauniita kuvia jok'ainoo, mutta minä tuln ostamaan kivitauleja.

Muttilainen oli kärejällä vastaa- massa 15 kanan varastamisesta. Hän kielsi jyrkästi tekonsa. Viuhdon tuu- mari kysyi häneltä: — No, mutta kuinka te pystytte ylläpitämään lanta- varastamaan 15 kanaa.

— Kyllä minä voin pystyin, kehai- si Muttilainen.

Kylän räätäli ottaa mittaa kunnan- lääkäristä, joka selittää hänelle: — Tästä tulee vain arkipöytä, niin ettei sen ole kovin kiva väliä. Paremmat puut minulla on tapana teettää Hel- singissä.

— Siellä minullakin on tapana käy- dä lääkärissä, kun tulee vaikea ta- paus, tokaisee räätäli.

Pitäjän kirkkoherra on vieraana vanhan Agnastiinan mökissä. Enän- tä kysyy vierailtaan:

— Tykkääkö kirkkoherra valukka- hillosta kerman kanssa?

— Kyllä, kiitos, vastaa kirkko- herra.

— Se nyt on ikävää, kun meillä ei ole kumpaakaan.

Kaksi pohjalasta tapasi toisensa Rovaniemien markkinoilla.

— Kuule, etkö sinä asuikin Sodan- kylässä?

— Ei, minä asun Kemijärvellä.

— Sepä merkittävä, minusta tun- tuu, että olen nähnyt sinut monta kertaa Sodankylässä.

— Niin, minulla oli tyttö siellä ja kävimkin siellä hyvin usein, mutta nyt hän on naimissa Oulussa ja nyt minä käyn siellä.

Tarjoilja: — Herrasni, oikesteri- han soitaa juuri sitä.

H. A. MANHÖÖD:

Veljeys

Kokonaisten minuutin ajan hän sei- soi ja tuijotti vinossa olevaa kyllä Rosemaryn-Majan veräjänpiireissä. Hän raapi epävarmana kämmenään ja paksum huolet muodostelivat kallel- laan olevista kirjoista sanat: "Teä- tä—Virvoitusjuomia Tarjoillaan". Hän kurkisti ensin pensasaidan yli ja tun- nusteli sitten povitaskuun ikäänkuin varmistaakseen, sitten hän astui puu- tarhaan sukien veräjän varovasti pe- rassaan ja punastui kerrassaan kun hän asteli penkin luo, joka oli mah- dollisimman kaukana omasta. Hän istuutui niin varovasti kuin olisi ollut villi-ihminen, joka ensimmäisen ker- ran näkee maalaistenkin. Ottaen la- kin päästään hän kuivasi kasvonsa uuteen sinireunaiseen nenäliinaan, nosti polven toiselle, mutta asetti ja- lat taas kohta vieretysten, ajatellen ilmeisesti, että hän siten olisi parem- min valmistautunut pakenemaan jos häntä syytettäisiin kielletylle alueelle tulemisesta. Hän näytti läikähäkkäliä kuin näytellykaniini. Jännittyneen hetken ajan tarkasteli jalkojen va- varten niitä ominsa, päätellen vastahä- koisesti, että minä olin vaaraton. Kun hän vielä oli nostanut kapeita housu- lahkeitaan paljastaen huomaamattaan

palasen kalpeata kinttua makkaralle valuneitten sukien yläpuolella, hän henkäisi kahteen kertaan helpotuk- sesta.

Sekä kasvoista että käytöksensä päätellen miehiä oli kestänyt noin kol- mekymmenen vuoden tuiverrukset ja harvakseltaan oli ruusuja kasvanut hänen tiellään. Hän oli tukevaraken- teinen ja kummallisen kalvaka ihol- taan, aivan kuin olisi kasvanut pit- meässä. Näytti ihaan siltä kuin hän oli- si pukeutunutkin pimeässä Lumppu- väliaisessa valmiina ostetussa puvussa näkyivät kaupan laskokset, solmion solmu oli lukuun alas niin, että sol- me näytti kaksikääräiseltä oksalta, joka oli pistetty liiviin. Kengät olivat uudet ja niissä oli paksum kuperat an- turat jotka silmäinkin totesi epämu- kavia. Tukka kehysti pientä, mutta uk- konevia korvia kuin kuollut ruoho sinien, kun taas suu näytti olevan va- rustettu tavallista suuremmalla mää- rällä hampaita.

Kädet olivat mieh

[illegible]

Massachusettsin sää: Tänään selkeä ja kylmä. Samoin ensi yönä. Huomenna selkeä ja hiukan lämpimämpää.

FITCHBURG JA YMPÄRISTÖ

— Kiven-juhlaa vietetään tänä vuonna Lähtelykirkossa lokakuun 13 päivänä. Ohjelmasta ja muusta lähemmin tuonnempana.

— Thomas Marrella, 8-vuotias Heywoodkadun poika, on Burbankin sairaalassa. Hän kiipesi puuhun, putosi ja kynnärpää meni pois sijaltaan. Pojat kiipeilevät aina ja joskus putoavat.

— Mrs. Katherine Camp, se vanha nainen, joka löydettiin miehensä kanssa tiedottomana kotonsa ja vietteli sairaalassa, kuoli eilen Burbankin sairaalassa aamupäivällä. Hänen miehensä tila myös on kriittinen.

— Pormestari Hedley Bray ja laulajajoukon jäsen J. D. Ward, jotka molemmat hävisivät nimitysvaaleissa, eivät asetu "sticker"-ehdokkaiden — sellaisiksi, joihin nimi olisi äänestäjien kirjoitettava äänestyslippuun.

— Ostakaa päivällislippunne Osuuskunnan päivällisille, jotka on Saiman talossa ensi tiistai-iltana klo 7. Sen jälkeen on kokous ja kokouksen jälkeen ohjelmaa, nimenkin lähemmäksi on jo aikaisemmin mainittu ja mainitaan vielä maanantainakin. Lippuja myydään Osuuskunnan Gift Shopissa.

UUTISILMOITUKSIA

Myytävänä Singer ompelukone, keuhkotiimi, villamatto y.m. taloustavaraa 34 Lovisa St.

Huolitaan huone suomalaisessa perheessä työssäkäyvälle äidille, jolla on 15 vuoden itäinen poika, lähellä linja-autotietä Templetonissa, Baldwinin puoleisella alueella. Soittakaa: Gardner 2151M.

Mrs. Mildred Haapaniemi Nash.

BOSK HAUTAUSTOIMISTO
85 Blossom Street, Puhelin FI 2-3635. Aina palveluksessa

Suomalainen KINTEISTÄMÄKKE JÄRVI REAL ESTATE 2 Harding Street, Puh. FI 2-0183.

SEMENTTI- JA CINDER BLOKEJA
Pyytää vapaata kustannusarvioita suomenpuhevalta liikkeenhoidajalle Wm. Hakkielilta.
S. K. BLOCK CO.
East Templeton, Mass.
Puhelin: Gardner 1995.

Mäkelän mustia KANANPOIKIA
"SEXLINKS"
Puhelista valkovatsurista.

HILLTOP HATCHERY & POULTRY FARMS
Bayberry Hill, West Townsend, Mass.
Puhelin 285-W.

Mitä säästöne tekevät?
?

KASVAVAT ... säännöllisten dividendiemme mukana

Fitchburg Savings Bank
Extra Thrift Services To Help You Get Ahead

• Säännölliset dividendit auttavat säästöjenne kasvua
• Kaikki talletukset täydellisesti vakuutettu Massachusettsin lain mukaisesti.

745 MAIN ST. Opposite City Hall Tel. 3-7461

— Fitchburgin Lainakirjastossa ruvetaan taas esittämään opettavia ja kiinnostavia filmiä viikottain puolittain. Ensimmäinen näytös on keskiviikkona lokak. 3 p:nä "Massan juhlapäivä", 28 min. filmi ja toinen 10 min. filmi "Pelaa paremmin golfia". Lokak. 10 p:nä "Mozart's Wonderland", 13 min. väri-filmi, jonka jälkeen soitetaan Mozartin levyjä.

BRAY YHÄ SUOSITTELEE McMANUSTA SUPERINTENDENTiksi

Pormestari Hedley Bray yhä suosittelee, että B. F. Brownin koulun rehtori John I. McManus nimitetään Fitchburgin koulujen superintendentiksi. Hän jätti koulukomitean kokoukseen, jossa selutettiin parasta miestä 20 hakijasta, suosituksensa Mr. McManuksen puolesta painostaen, että jos tähän toimeen valitaan oman kaupungin mies, niin se on eduksi koulutyölle, sillä hän tuntee vallitsevan tilanteen, opettajat, koulusysteemi ja muut tarpeelliset seikat. Pormestari tähden, että McManus on toiminut 25 vuotta opettajana ja viisi vuotta mainitun koulun johtajana ja omaa kaikki ne edellytykset joita koulujen johtajalta mieheiltä vaaditaan. Vielä huomauttaa pormestari, että ainostaan 10 hakijasta voi tulla kysymykseen ja vain yksi näistä on ollut meidän koulujamme suurempien koulujen johdossa, toiset pienempien. Koulukomitean mielessä on kuitenkin ulkopuolisen miehen valinta.

SUPERIORIOKEUDEN ISTUNTO ALKANUT

Eilen alkaneelle Superioriokeuden istunnolle esitettiin 24 rikosjuttua käsiteltäväksi suurvalamiehien edessä. Näistä 10 kuulustellaan suljettujen ovien takana. Kokonaista 7 syytöstä on nostettu Donald Denoncourtia vastaan murhapolitoista ja varkauksista. Hänen syytetään polttaen kotipaikkanaan Northborossa Casey Bros. Nurseryn autotallin, yhden asumattoman H. Fordin omistaman rakennuksen, Frank Kizerin kanahuoneen ja navetan, ja W. H. Obergin navetan, jossa oli 42 lehmää, ja murtautuneen kahteen paikkaan viime huhtikuussa.

ALBERT J. WONKKA HAUDATTIIN

Keskiviikko-aamuna 80 vuoden ikäisenä kuollut Albert J. Wonkka haudattiin tänään klo 8 ip. Boskin Hautausmaasta. Ruuinsuunnauksen toimitti past. Wm. Sumner, urkuri Mrs. Everet J. Daulton. Ruuinsuunnauksen Forest Hill hautausmaahan.

Kantajat George Wonkka, Theodor Salomon, Raymond Lamothe, David Rodman, Roland R. Arel ja Lloyd Llemoy.

KAUPUNGIN "GARAGE" \$478 TAPPIOTA ELOKUUS

Kaupungin autojen parkkeeraustal- li on tuottanut \$478 tappiota elokuu- ssa.

Mr. ja Mrs. HJALMAR PAANANEN

592 Rindge Rd, Fitchburg, Mass.

Pitävät

"OPEN HOUSE"

tilaisuuden sunnuntaina syysk. 30 p. 1956 kello 3:00—8:00 ip. 40:n häpäivänsä huomioimiseksi.

Ystävät, sukulaiset ja naapurit taten lausutaan sydämellisesti Tervetulleeksi!

sa. Menoja oli \$922 29, tuloja \$443. 53. Kaupunki maksaa vuosittain \$15. 000 sitä \$150,000 lainaa mikä otettiin "garagen" ostoon v. 1954. Kahdesti vuodessa maksetaan \$945 korkoa tuosta lainasta. Lakimies A. Hollows on tahtonut, että kaupunkilaisille an- netaan kuukausittain raportit tuon "valkoisen elefantin" tuloista ja me- noista.

KORKEAKOULUN NEUVOSTON JÄSENET NIMITETTY

Korkeakoulun luokkien neuvoston on valittu jäseniksi suomalaisista op- pilaita seuraavat: Sophomoreista Linda Selin, senioreista Lauri Hall- fors, Espo Noponen, junioreista Lar- ry Kivimäki ja Patricia Misslin.

Täksi illaksi tämä oppilaisneuvosto järjestää yhteisen tutustumistilaisuus- den uusille ja vanhoille oppilaille nk. "get-together" tanssiaisten muok- sa.

Bray selostaa oman palkkansa korotusta

Pormestari Hedley Bray puheli eilen uudelleen palkkansa korotuskys- myksestä, josta hän mainitsi edellis- tä päivänä tuluaan tietoisiksi hä- västään nimitysvaaleissa. Hän sanoi tarkalleen kaupungin sääddöksiä ja lekeja ja huomanneensa, että por- mestarin palkkaa ei voida korottaa viikkokauden kuluessa, vaan on se tehtävä termin alussa.

Hän sanoi asettavansa vaatimuks- ensa äänestäjien ratkaistavaksi vuo- den 1958 vaaleissa. Ja — ellei hän pyri pormestaria ja joku toinen va- litaan hänen seuraajakseen, niin tä- män saa sitten \$10,000 palkan, mikä tietenkin innostaa hyviä miehiä py- kimään pormestarin toimeen tietoi- sista, ettei tarvitse käivää pussista entisiä värejä.

Täten pormestari antoi vihjeen pyrkimisestään pormestaria toisek- si termiksi. Aikaisemmin hän on kyl- lä sanonut olevansa pormestarin "pitkän ajan".

Perintöasioita ja -riitoja

Viime keskiviikkona suomalaisten perintöasiat olivat Perintöoikeuden koko istuntopäivän. Perintöoikeus istu- tu Fitchburgissa ainoastaan yhden päivän viikossa.

Emil Parviaisen testamentin toi- meenpanijalle Tekla Parviaiselle myönnettiin lupa myydä heidän far- mitalonsa Ashburnhamissa, jossa ovat asuneet sitten vuoden 1916.

Fanny A. Antoselle testamentin toimeenpanijana myönnettiin lupa myydä edesmenneen Arthur M. Ant- osen omistama kesähuvili Ashbys- sa, Wright järven rannalla.

Edesmenneen Peter Matsonin les- kelle Hilda Matsonille myönnettiin lupa pesähoitajana myydä Peter Matsonin kiinteä omaisuus pienem- mässä summassa kuin se perunkirjoit- tuksessa oli arvioitu. Peter Matson ei jättänyt testamenttia. Hänellä jäi les- ki ja sisar Miina Sihvonen, Wauke- gan, Ill. Sisareita oli hankittu myön- tymys omaisuuden myyntiin.

Lakimies J. A. Anderson edusti kaikkia edellä mainittuja asian omai- sia.

Näiden lisäksi ilmeni perintöoikeu- dessa ensimmäinen Fitchburgin piir-issä olevien suomalaisten ensiluok- kainen testamenttiriita.

Edesmennyt Fred W. Kallinen on omisti 4 farma Ashburnhamissa ja hänellä oli 70 lypsävää lehmää ja pi- ti iso maitolaitteita. Kallisenella oli kolme poikaa ja seitsemän tytärtä.

Huhtikuun 18 päivä, 1945 Kallinen teki testamentin, jossa hän määräsi yhdelle pojalleen \$500 ja seitsemälle tyttärelleen \$500 itsekullekin ja lo- puen omaisuudestaan kahdelle pojalle. Vuonna 1950 nämä kaksi poi- kaa hankkivat perintöoikeuden kaut- a hoitajan Kallisen omaisuudelle, sillä perusteella, että Kallinen on itse kykenemään hoitamaan liikettään ja omaisuuttaan. Oikeus määräsi hoitajaksi Walfrid Kallisen, joka oli tes- amentin alla oikeutettu jatkamaan ikämistön toisen veljensä kanssa. 1951 Kallinen loutui keuhkotautisai- raalaan 6 viikoksi. Kun Kallinen pää- si sairaalasta 1951, hän heinäkuun 12 päivänä 1952 teki uuden testamentin. Uudessa testamentissaan määräsi hän itsekullekin seitsemälle tyttärel- le \$2,500 ja yhdelle pojalleen \$2,500

WHITE ROCKS
Kasvattakaa valkoisia KANOJA.

koska niillä on suurin kysyntä lihamarkkinoilla! Me haudom- me valkoisia kananpoikasia kautta vuoden ja jaamme vii- kottain tilausten mukana.

WILLIAM JÄMSÄ,
Westminster, Mass.
Puhelin 154.

Fitchburg saa Suomesta saapuneita vieraita

Kuusi ammattiyhdistysnaista saapuu tänne sunnuntaina tarkoituksella tutustua teollisuuslaitok- siimme ja ammattiyhdistysten ja osuuskuntien toimintaan

Meille ilmoitettiin Yhdysvaltain työväestön kansainvälisestä työsalin- toimistosta Washingtonista, että tänne Fitchburgiin saapuu sunnuntaina kuusi Suomen ammattiyhdistysten keskusliiton edustavaa naista tarkoituksella tutustua kaupunkimme toimivien teollisuuslaitoksiin ja niihin sopimuksiin, joiden alaisena niissä palkanmaksajien työskentelevät sekä myös kaupunge- massa toimivien suurin osuuskuntien. Tämä delegaatio matkustaa täällä lauantaina tk. 29 päivänä Buffaloon.

Kansainvälinen työasiaintoimisto on jo tiedottanut po. valtuuskunnan saapumisesta Fitchburg Paper Com- pany presidentille George Wallace- lle ja Fitchburg Yarn Companyn presidentille Frank Lymanille sekä Central Labor Unionin ja Textile Workers Unionin edustajille Ellis Blomquistille ja Theodore Filtaulle ja meidän kauttamme molemmille osuuskunnille, jotka vieraillemme täällä järjestettävissä parhaan mah- dollisuuden tutustua niihin aloihin ja asioihin, jotka heitä kiinnostavat.

SAKn delegaation muodostavat rouvut Svea Degerman, Ebba Keski- nen, Margit Merrä, Salli Ripatti ja Mirjam Valkama sekä neiti Tuulikki Niemenerä. Heidän mukanaan mat- kustaa Valtioviraston kieliosaston tulikki Paul J. Sorvo.

Nämä suomalaiset naisvierasme

ja lopun jaettavaksi kahden pojan kesken. Kallinen kuoli 1955 ja mo- lemmat testamentit on tuotu perin- töoikeuteen. Lakimies J. Alfred An- derson edustaa Kallisen tyttäriä ja yhtä poikaa. Ne kaksi poikaa, joille loppu jäämistöstä on määrätty, vas- tavat toista testamenttia sillä poh- jalla, että kun Kallinen teki toisen testamentin, hän ei ollut enää tes- tamentintekokykyinen. Lakimies An- derson vaati oikeutta kuulustelemaan toisen testamentin pätevyyttä. Perin- töoikeuden päätuomari Wahlstrom ehdotti, että asia otettaisiin kuus- teltavaksi Worcesterissa, mutta laki- mies ei siihen suostunut, kun vähin- tään kolme Fitchburgin lääkärää jou- dutaan esittämään todistajina. Tuomari Wahlstrom sanoi, että hän il- moittaa toisesta kuulustelupäivästä.

Nämä perintöasiat todistavat, että Fitchburgin ympäristön suomalaiset ovat aineellisesti vaurastuneet. Taka- vuosina ei ollut perintö- ja tes- tamenttiriitoja suomalaisten kesken. Muu- toinkin huomaa Fitchburgissa muo- staa suomalaisten suhteen. "Kuusa- mon Dipolla" ei enää näy pähtynei- siä suomalaisia, niin kuin oli takavuosi- na. Siis on edistytty henkisesti. Myöskin "Kuusamon Dipolla" on idän suomalaisten suurin ja loistavin osuuskunta. Mutta meidän samalla kadulla oli ensimmäinen osuuskau- pa, jota johti muurari Asikainen Pea- bodysta, joka sulki ovensa. Nykyinen on sama osuuskunta, joka tuli Rol- stone streetiltä Main streetille ja sil- lä oli mahdollisuus ostaa nykyinen "Lucy Helenin Hospitalin" tontti, vaan se olisi tarvinut \$8,000, jota se ei saanut. Silloin ei vielä ollut Työ- läisten Luottoyhdistystä. Kun nykyi- nen Osuuskunta teki viimeisen ra- kennuksensa lisäyksen, niin Fitch- burgin suurimman liikepankin johto- kunta tuli katsomaan ja kysymään, tarvitseeko liike rahaa.

Tässä rakennuksessa toisella lat- tilli on yksi ansiokas tuoli, joka en- nen korjauksia oli ensimmäisellä lat- tilli. Sen oli tehnyt parturin tuoliksi, mutta se on ollut paljon tar- keampaa "Saarnatuolina", se on Si- mes Salmisen tuoli. Raivaajalle pää- asiassa lankeaa ansio Luottoyhdistyk- sen ja osuuskunnan menestymisestä, sillä se on poikkeamatta ollut niiden kannattaja ja tuki. — A.

ARVOISA LUKIJA —
Ostoksia tehdessänne mainitkaa, että näitte ilmoituksen RAIVAAJASSA!

URHEILU

Taipale 5000 m 14.05.2, Valkama pituutta 777

Helsingissä, syyskuun 17 p:nä — Suomi-Seura.)

Urheilun korkeapaine jatkuu miel- lyttävässä tempossa, varsinkin "track and fieldin" tiimoilla.

Syysk. 10 Eero Simelius hyppäsi Tampereella korkeutta tasan 2 metriä — viimeistään sissuutuneena siitä, ettei häntä oltu keuhputettu lainkaan Suo- mi-Ruotsi otteeseen. Nyt varmasti ke- putetaan Saksa vastaan ensi viikon- vaihteessa. Samoisia kilpailuissa tk. 11 p. vierailava keskinkertainen ame- rikkalainen ylioppilaskokous ilmoitti yhtäältä että he halusivat koettaa 4x1500 m. viestiä. Jekkien annettiin koettaa ja tuloksena oli USA:n en- nätyk. 16.09.0, Suomen ennätys on 16.47.8).

Syysk. 12 p. mutuaamia suomal- sia kilpaili Lontoossa. Parhaimmin

Miriam Lehto jälleen tuo teille MIRIAM LEHTO OHJELMAN
alkuperäisen suomalaisen radiotunnin kello 8:15 — 9:00 sunnuntaiaamuin seuraavien liikkeitten kustantamana:
UNITED CO-OPERATIVE SOCIETY
UNITED CO-OPERATIVE FARMERS
PATARI OIL COMPANY
PHILIP G. NORMANDIN
MARCEAU'S PACKAGE STORE
WORKERS' CREDIT UNION
Dial W F G M 1580

INSURANCE

Ovatko huone- ja taloussineenne sekä muu persoonallinen omaisuutenne vakuutetut niiden vahingoit- ten varalta, joita tulipalo, savu ja myrsky saattaisivat aiheuttaa?

Elleivät ne ole, tulkaa kuulemaan miten halvalla turvan saatte.

EINO A. TOFFERI

(Raivaajan talossa)

48 WALLACE AVE. PUH. 2-9502

sijoittautui Eeles Landström voitta- malla seiväshyppyn tuloksella 435.

Syysk. 13 p. juostiin Haminassa pa- ras 5000 metriä mitä Suomessa on koskaan nähty. 2000 m. kohdalla mer- kittiin "jänäksinä" toimineen Erkki Rantasen 5.43. 3000 m. taitui Ilkka Auerin johtaessa 8.40.6. Sama mies johtikin kaikkiaan yli puolet matkas- ta. Vasta viimeisen kierroksen alkai- kassa Ilmari Taipale aloitti huiman loppuvuodon ja jätti muut kuin selso- maan ja niinpä tuloksena olikin uusi upea Suomen ennätys. Ennätysjuok- sun tulokset: 1) Ilmari Taipale 14.05.2, 2) Olavi Rinteenpää 14.11.2, 3) Ilkka Auer 14.12.0, ja 4) Aarne Ahlborn 14.15.2. Teidän urheiluhullujen tut- kisteltavaksi mainittakoon tässä yhi- teudessa 5000 m. SE:n kehitys: 18.35. O. J. Mäki 1905 — 17.43.4 C. Nyberg — 16.36.3 Alb. Stenroos 1907 — 16.02.0 V. Johansson 1909 — 15.53.0 H. H. Kolehmainen 1910 — 15.28.2 H. Kolehmainen 1911 — 15.16.4 H. Ko- lehmainen 1912 — 14.36.6 H. Koleh- mainen 1912 — 14.35.4 Paavo Nurmi 1921 — 14.28.2 Paavo Nurmi 1924 — 14.17.0 Lauri Lehtinen 1932 — 14.08.8 Taisto Mäki 1939 — 14.07.6 Ilmari Taipale 1955 — 14.02.2 Ilmari Taipale 1956.

Syyskuun 14 p. sissuuntii myös kasi maaoittelusta poisjäänyttä kiekkoi- niestä näyttämään Porissa ketkä tä- män hetken parhaamme ovat. Saksat- otelun katsatuksesta saavutettiinkin seuraavat vähemmän hävettävä tulok- set: 1) Carol Lindroos 50.76 ja 2) Tauno Karisson 50.18. Samoisia Por- rin kilpailuissa saavutettiin jälleen mainio suomalainen pituushyppy- tulos, tällä kertaa Pentti Snellmanin toimesta: 745. — Samana päivänä Rolf Haikkola voitti Tukholmassa kansainvälisen 5000 m. hyvällä tulok- sella 14.17.8.

Syysk. 16 p. järjestettiin Turussa kansainväliset kilpailut, joihin osallis- tui mm. amerikkalaisia ylioppilaita ja mestariuokan ruotsalaisia. Jymy- tuloksesta vastasi tällä kertaa kuiten- kin suomalainen Jorma Valkama pi- tuushyppäys. Hän "lähti johtoon" ko- ta alussa 742 sentin tuloksella, mutta viidenellä kierroksella ruotsalainen T. Wahlander hyppäsi vielä parem- min, 753, joka on sama kuin Ruotsin ennätys. Teräshermoinen Valkama ei enää kuitenkaan lannistunut, vaan keskittyi huolellisesti, lähestyi raket- tivahdilla ponnistuslankkaa, sai ker- rankin askeleensa sopimaan prikel- leen ja niinpä hän lensikin kauem- maksi kuin kukaan suomalainen ai- kaisemmin yhdellä ponnistuksella. Syvän hiljaisuuden vallitseva yli 4,100 katsojaa odotti tulosta ja kun se il- moitettiin niin jopa räjähti: 777 sent- tiä: Uusi loistelia Suomen ennätys ja myöskin Euroopan kaikkien aika- jen tilastossa toiseksi paras. Porras- salmen kesällä hyppäämä SE oli 762 sm. Muista Turun tuloksista mainit-

Yleisesti ajatellaan, että syynä ny- kiyksen asiantilaan, on kansamme lii- allinen sivistyminen, aivan kuin se voisi olla mahdollista. Tosiasiaa harjoitetaan nykyään melkoisen voi- makasta sivistysvastaista propagan- daa, varsinkin näin oppikoulun pii- sitytönkin aikaan. Tämä ei voi olla oikea tie asian korjaamiseksi. Perin- mainen vika on sääty-yhteiskunnan aikaisessa tavassa arvostaa työtä. Kun tämä arvostus on saatu muuttu- maan, kun sivistystä aletaan pitää arvokkaana myös sinänsä, eikä vain yhteiskunnallisen nousun välineenä ja kun koulusivistystä ei enää pidetä esteenä sopivan ammatin valitsemis- sessa, niin asia korjautuu tässä suh- teessa itsestään, näin eris ennakkoilu- u on lakannut vaikuttamasta.

Kuunnelkaa suomenkielisiä ohjelmaa "SUOMEN SÄVELIÄ"
"Music of Finland"
Radicasemalta WEIM (1280 kc) Fitchburgissa sunnuntai- aamuisin klo 10:30—11:30. Ohjelman-kuuluttajana toimii

PAUL W. HANSLIN
Musiikkia — uutisia — ilmoituksia.

Loominster Granite And Marble Works
George W. Yale, omistaja
Kaiken mallinen kirjalmin kalverettuja hautausmaita
Puhelin LE 7-2346
203 MAIN STREET LEOMINSTER, MASS.

ARON Sex-Link Kananpoikia
Mass. (U.S.) hyväksytty pullorum-vapaiksi
ARO'S POULTRY FARM
Elm Street, West Townsend, Mass. Pub. Townsend 200

Kattoja rakennetaan ja ulkoseiniä vuorataan
Vapaat kustannusarvot! — Hyvä työ! — Kohtuuhinnat! — PUHUTAN SUOMEA — Alumiinisia PERMA SEAL combination- IKKUNOITA ja OVIA
Ainoo edustaja paikkakunnalla
QUALITY INSULATION and SIDING CO.
Kirjoittakaa: JACOB U. TIRRONEN FI 2-4554
Soittakaa: Ashburnham TALBOT 7-5537
Fitchburg Road, Ashburnham, Mass.